

800.- eurose (neto) sissetulekuga inimeselt ei saa nõuda , et 20 aastat maksab laenu , 12 kuud 35...60.- eur kuu , et 5...7 kuud kütteperioodil võita 0.10 eur /m² kohta ja põhiliselt puudutab see üksikut, pensionäri ja kõige tavalisemat teenindussfääri töötajat ehk siis suurimat hulka kodanikke. 60 aastat püsinud paneel lamu on nt. ületanud Taltechi meeste ehmatuses käibes oleku juba 20 aastat ja nüüd lisame veel 20 aastat , kus keegi ei tea edasist hoone käitumist lisaraskuste paigaldamisel(soojustus ja naerma ajav sundventilatsioon koos sooja tagastusega, viimane lisab kohustusi laenumaksele veel 0.15 eur/m² kohta kui mitte rohkem).

Ventilatsiooni hooldus ja filtrid ning enam teda seisma ei saa jätta , seega on 12 kuu lisakulu. Sellest ei räägi keegi. Samas vajab pidevat puhastust - rasv, muud bakterid. Need muudetud koefitsiendid ja targutamine on vaid selleks, et pangad ja ehitajad saaksid tööd. Paneel lamutel vajavad soojustust rõdud(kõige rohkem külmasildade teke) ja otsaseinad(on tavaliselt valitsevate tuulte suunas) ja rõdude renoveerimine(mitte klaasimine- see soodustab osal lihtsalt sooja laskmist rõdule ja suurendab kulu kõigile), tarindid. Koridorides piisab 3 radika asemel - 1, sest krt. seintest õhkub samuti niipalju, et koridori vajadus ca 14 kraadi on tagatud. Koridori radiaatorite sisse lülitus on meie viimase aja kütteperioodil olnud 15 dets. - apr.20. Huvitav, et siiani pole kuskilt lugeda ametlikke andmeid soojustatud majade kohta, ühetüübilistel - see on suur saladus?

Sooja vee ringlusele 60 C juures kulub aastaringselt ca 12 MWh 60 krt. elamul ja seda pole võimalik vähendada ning see on üld-tsentraalküttes ka sees, seega 49 MWh puhtalt keskküttele ülejäänud elamus 30 päevale , on täiesti normaalne - see tagab 22 C keskmisena ööpäevaselt, dets., jaan., ... (0,5 MWh 40 m² krt = püüa puuküttega vähem kui 1,0 m³ kütta omale ruumid +soe vesi) ning elektritarve 8000-9000 KWh - on samuti normaalne, sest see oleneb pere suuruselt (laenu ei aita tarbimise vastu ega energiamärgis) ja kasutusvajadusest. Seega on tegemist stabiilse normkohasega.

Mida veel varjatakse paneelmajade soojustamisel - tegelikkuses on välisseinad juba soojustatud kombinaadi paneelid - õhuke kiht betooni + soojustus aknalengi jagu + paksem kiht betooni ja seega peab majale sidudes kõike külge, valu veal , tekkida väljalangemine- ilmselt mõnel pool see juba toimib , sest soojustusel on praod sees. Järgneb kulu - värv hakkab "seenetama" meie kliimas ning tuleb pesta või värvida uuesti. Osaliselt on kasutatud vale värvi. Kasutatakse ära inimeste teadmatust. Tegelik ja üldine soojaeraldus on ka vahetatud akende puhul klaasist (kinni müürida ei saa) ning vuugid (need tuleb teha uuesti täielikult, sest osa on jätud "soojustusvoolikuta" ja siin on ka jätmata ehituse käigus tuulutused kondensi eemaldamiseks ja vale tegemine suurendab hallitust korteris - seega soojustamine võib suurendada koos sulle kaelakeeratud tohutute maksetega, hoopis haigusi märkamatu. Keldrites peab säilima tavatuulutus, selle radooni eemaldamiseks. Pole vaja mingit eraldi suurt soojustust- sest kõik renoveerimiseks kasutatavad torud on juba sisemiselt ja väliselt vastava pinnaga, kus soojaeraldust praktiliselt ei toimu! Seega on hullim jama, mida aetakse. Lisaks on see suur mood - katused soojustada (vannid paneelikatel) ja mis juhtub - katusel meie ilmastikuga lõrts ja märg lumi külmub katusele ja äravoolud - seega tuleb äravooludele panna elektriküte - automaatika lülitab sisse- välja aga ka sinu rahakotti röövides kõigele lisaks tuleb lõrts novembris ja kestab talv kuni maikuuni ? - nagu mõni aeg tagasi tuli selline lumi, et kõik soojustatud katused, vannid vajasisid lumerookimist - kes tagab, et neid pehmeid soojustatud SBS katuseid ei vigastata mikroveega ja pärast mädaneb kellegi korter. Neid kulusid ei loeta sellesse energiamärgisesse - sest see on meede ! , pole seotud MWh kokkuhoiuga majas. Sinu kulu ei koti kedagi.

Katuse soojustamisel tekib veel üks kohustus - uued tuulutused rajada ja ventilatsioonikorstnad vajavad tõstmist .... Te sisenete protsessi, kus pool on jahutud petmiseks ning teie kulu on suur kuni kalmistule jõudmisel. Peale seda ütleb Pärimisseadus - vara pärija peab võtma ka võlad või loobuma pärandist, seega oma 800.- netto , virelete , hiljem ei taha ka sugulased vmt. sinu korterit ja taas riigistamine, natsionaliseerimine mõnele ärikale.

Ehk püüaks elada viimase veerandi pensionisentidega hästi ja keerake oma rahapesu ..... kuni te ei selgita ja näita , kuipalju on see suur kasum olnud - katlamaja trasside vahetusest (kadu pidi jääma min. 5% juurde 35 asemel), palju 100% renoveeritud maja soojustusega hakkas tarbima vähem - andmed olgu saadaval MWh - 1988, 1995, 2000, 2010, 2015, 2020 ja märgitud krt arv, elamu tüüp (paneel, tellis, plokk jms.) ning m² arv kasulik pind, keskmine makse kõik kommunaalid kokku maja kohta. Kuni neid andmeid ei ole ja ei tule , pistke see renov. jutt .....?!